

CLUB DIPLOMATIQUE
FRYSLÂN

Verslag studiereis van de Club Diplomatique Fryslân van 24 – 26 juni 2016 naar Donostia San Sebastián.

Vrijdag 24 juni

Een delegatie bestaande uit een kleine zestig leden met partners heeft in het weekend van 24 - 26 juni een bezoek gebracht aan de Donostia San Sebastián, EU Cultural Capital 2016. De reis begon op Groningen Airport Eelde. Daar was de ontvangst door Jonas van Dorp, Business Development Manager GAE, was weer dik in orde. De Friese vlag hing buiten te wapperen en binnen werden de deelnemers in de vertrekhal geconfronteerd met een prachtige grote tekening over Leeuwarden – Fryslân CH2018.

Gelukkig was het vliegtuig dit keer op tijd gearriveerd en kon het stipt om 10.00 uur opstijgen voor de vlucht naar San Sebastián Airport. Aangezien het vliegtuig geen full-stop behoeft te maken duurde de reis korter dan verwacht. Onderweg werden contacten hernieuwd en werd in gangpad al volop gesproken over het programma. Na een prettige vlucht en een korte busreis werd ingecheckt in hotel Silken Amara Plaza, gelegen aan de Plaza Pio XII.

CLUB DIPLOMATIQUE
FRYSLAN

Tabakalera.

Na een mooie wandeling door San Sebastián langs de rivier Urumea Itsasadarra werd een bezoek gebracht aan Tabakalera, het Internationale Centrum voor Hedendaagse Cultuur, dat gevestigd is in een voormalige tabaksfabriek. Daar gaf mevrouw Ane Rodriguez, cultural director, in de theaterzaal een korte presentatie over het centrum en de activiteiten die zich daar afspelen.

Tijdens de rondleiding werd o.m. gekeken in de bibliotheek en in de ruimtes waar studenten cursussen kunnen volgen en aan eigen projecten kunnen werken. Het is een bijzonder gebouw, waarbij echter opvallend is dat niets zichtbaar doet herinneren aan de

voormalig tabaksfabriek. Ook werd niet duidelijk en zichtbaar wie van de faciliteiten gebruik maken, wat de relatie met DSS2016EU was en hoe de exploitatie in elkaar steekt.

Op de bovenste verdieping kon genoten worden van een prachtig uitzicht over de stad.

Daarna was het tijd om op eigen gelegenheid kennis te maken met de prachtige stad San Sebastián. Voor sommigen aanleiding om, schuilend voor de regen, op een overdekt terras plaats te nemen en te genieten van een lekker glas wijn.

Genieten van een
lekker glas wijn

Talent House.

Het eerste deel van de avond werd gevuld met een economisch programma. Plaats van handeling was het Talent House, dat is gebouwd met als doel het faciliteren van toplevel onderzoekers die voor de eerste keer naar San Sebastián komen om onderzoekswerk te verrichten bij lokale R&D bedrijven. Hier werden een aantal presentaties gegeven over de lokale economie van San Sebastián, over de organisatie van DSS2016EU en over Donostiako Sustapena. Tevens gaven enkele hoofd sponsors, w.o. Technalia en Giroa-Veolia, een kijkje in hun bedrijfsactiviteiten.

Het was niet de aangekondigde burgemeester van San Sebastián en ook niet de verwachte gedeputeerde van cultuur, maar locoburgemeester Ernesto Gasgo die de Friezen welkom heette en kort iets vertelde over de sociaaleconomische situatie. Na zijn bijdrage vertrok hij spoorslags om zich weer te storten in de campagne voor de landelijke verkiezingen. Pablo Berástegui, CEO DSS2016EU, nam meer tijd voor zijn verhaal over het wel en wee van de organisatie van DSS2016EU. Daarna hield Eukén Sesé, hoofd Donostiako Sustapena, een uitgebreide verhandeling

over het werk van deze instelling dat gericht is op ondersteunen van lokaal creatief talent en innovatieve projecten en het ontwikkelen van een innovatief ecosysteem. Helaas waren er geen 'bewoners van het Talenthuis' aanwezig om in de praktijk zichtbaar te maken wie nu eigenlijk actief waren in het gebouw.

De bijdragen van de hoofd sponsors monden uit in een opsomming van activiteiten en het noemen van getallen over vestigingen en werknemers. Ook zij waren na houden van hun inleiding spoorslag vertrokken, wat het idee gaf dat dit gebruikelijk is in Baskenland.

Helaas bracht dit programmaonderdeel niet wat er van was verwacht. Zo werd niet duidelijk hoe het bedrijfsleven inspeelt op DSS2016EU, op welke wijze werd samengewerkt en wat het economisch rendement tot nu toe was.

Hierna was het de beurt aan gedeputeerde Klaas Kielstra om kort iets te vertellen over de Friese economie.

Presentaties
over de lokale
economie.

Aangezien het gehoor bijna alleen nog bestond uit Friezen werd besloten om alleen het filmpje “Fryslân land of milk and water” te vertonen, dat speciaal voor deze gelegenheid van Spaanse ondertiteling was voorzien.

Daarna was het beurt aan Anne Jan Zwart om de drie nog aanwezige inleiders te bedanken voor hun bijdrage en hen enkele cadeaus uit te reiken. De bijeenkomst werd op het terras, met een prachtig uitzicht op de Golf van Biskaje, afgesloten met lekkere hapjes en drankjes die in overvloed werden aangeboden.

Na een korte busreis werd de avond afgesloten met een diner in restaurant Branka. Daar werd met verwondering nagepraat over de ervaringen in het Talenhouse en de wijze waarop, met name door de autoriteiten, invulling was gegeven aan de ontvangst van de CDF. Duidelijk was dat dit in Fryslân niet mogelijk was geweest. Het kon de pret echter niet drukken. Commissaris van

de Koning, John Jorritsma, nam in zijn tafelrede de gelegenheid te baat om de kansen en mogelijkheden van Leeuwarden-Fryslân CH2018 nog eens te benadrukken. Ook ging hij op de waarde van de club en de bijdrage die zij kan leveren aan het welslagen van CH2018. Daarna ging voorzitter Anne Jan Zwart kort even in op het aanstaande vertrek van de Commissaris en op de opgedane ervaringen van de dag. Het laatste woord was natuurlijk voor de onnavolgbare Douwe Faber die ook tijdens deze reis weer punten gaf aan diegenen in het gezelschap die hem, als voorzitter van een geheime commissie, om welke reden dan ook, de afgelopen dag het meest waren opgevallen.

Voor velen was het daarna tijd om de hotelkamer op te zoeken. Een aantal nam de kans nog te baat om kennis te maken met het uitgaansleven in San Sébastian.

CLUB DIPLOMATIQUE
FRYSLÂN

The European Capital of Culture project has a very special impact in the area that inspire a closer-knit local community. In order to achieve this, it fosters knowledge and use of technology —Hirikia, promotes mediation in creative processes —Hazitegiak, prompts linguistic diversity —284+, and facilitates citizen empowerment and participation —bestelab, while cultivating critical thought by means of contemporary art —Pagadi.

Hoofdkantoor DSS2016EU.

Zaterdag 25 juni

De zaterdagochtend was ingeruimd om meer te weten te komen over de praktische kanten van DSS2016EU. De Friese delegatie werd ontvangen op het hoofdkantoor van de organisatie dat is gevestigd in een voormalige brandweerkazerne in het centrum van de stad. Leyre Barinaga, belast met internationale contacten, gaf met een uitvoerige beamerpresentatie een inkijkje in de werkorganisatie en in het programma van DSS2016EU. Een groot aantal evenementen en projecten werd gepresenteerd. Ondanks de mooie plaatsjes bleven toch een aantal zaken onderbelicht. Ook nu werd jammer genoeg niet duidelijk hoe aan de betrokkenheid van de lokale bevolking vorm is gegeven, hoe de samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven verloopt en wat de resultaten tot nu toe waren.

Aansluitende was het de beurt aan Durk Gorter, Fries om útens en Ikerbasque, onderzoekshoogleraar aan de Universiteit van Baskenland. Zijn bijdrage had als titel "Kulturele Haadsteden en talen en Basiskische en Fryske projecten". Daarin werd uitgebreid stilgestaan bij de positie van de Baskische taal, die mede door een robuust taalbeleid, aan kracht heeft gewonnen. Dit in tegenstelling tot de Friese taal en het "goodwill beleid" dat in Fryslân wordt gevoerd. Verder werd o.m. het DSS2016EU taalproject Hitzargiak toegelicht, waarbij ook de Fryske Akademy betrokken is via het Mercator Europees Kenniscentrum voor Meertaligheid en Taalleren.

Tot slot werd nog uitvoerig stilgestaan bij Leeuwarden-Fryslân CH2018 en dan in het bijzonder bij het thema Mienskip (van mienskip nei iepen mienskip), de rol van de Friese taal en het project Lân van Taal. Boodschap van Durk Gorter was dat CH2018 veel mogelijkheden en kansen voor Fryslân en de Friese taal kan bieden. Gewaakt moet echter worden van te overspannen verwachtingen. 'Grutte klôften besikers' had hij in San Sébastian nog niet waar genomen.

DOWNLOAD

Presentatie van Durk Gorter

Daarna was het woord aan Lieven Bertels die, als nieuwe CEO, de groep met een inspirerend betoog informeerde over de stand van zaken rond CH2018. De contouren van het programma worden steeds beter zichtbaar en een groot aantal projecten is al volop in gang gezet. Natuurlijk zijn er geldzorgen, maar die zullen nauwelijks van invloed zijn op de kwaliteit en uitvoering van het programma. Aansluitend hield burgemeester Ferd Crone nog gloedvol betoog over de kansen van CH2018 voor Fryslân en de stad Leeuwarden. Hij riep op om gezamenlijk de schouders eronder te zetten en CH2018 tot een succes te maken.

Na een lange zit, helaas zonder koffie o.i.d., werd een mooie wandeling door het oude centrum van de stad gemaakt. Daar werden ook de eerste uitingen van DSS2016EU in straatbeeld zichtbaar.

San Telmo Museum.

In dit museum werd een bezoek gebracht aan het DSS2016EU project "Peace Treaties 1516-2016". In deze tentoonstelling worden, met meer dan 400 werken van o.m. Goya, Rubens en Picasso, op een indringende wijze alle facetten van oorlog en vrede belicht. Net als het bezoek in Riga in 2014 aan het voormalig hoofdkwartier van de KGB heeft ook dit bezoek bij velen een diepe indruk gemaakt.

A Midsummer Night's Dream.

Hoogtepunt van de reis was het bezoek aan de romantische komedie *A Midsummer Night's Dream* van Willem Shakespeare over de avonturen van vier jong geliefden en een groep amateuracteurs in het bos. Het stuk werd opgevoerd in Parque Cristina Enea, één van de mooiste locaties in San Sebastián, waarbij het publiek niet alleen toeschouwer, maar ook deelnemer was.

Het stuk werd uitgevoerd in de Spaanse taal. Gelukkig had Lieven Bertels vooraf in het hotel een tekst en uitleg gegeven over het stuk, zodat iedereen de rode draad goed kon volgen. Tevens kregen de Friezen nog de beschikking over een Engelstalig libretto.

Hierna was het tijd om op eigen gelegenheid het oude centrum van San Sebastián te verkennen en werd genoten van een drankje op het terras of van heerlijke pintxos in de vele barretjes. Er werd gewandeld, geshopt of gewoon lekker geluierd op het strand.

Naast het genieten van een mooie uitvoering kon, gezeten op kleine klapstoeltjes, ook nog genoten worden van lekkere maaltijd die voorafgaand werd geserveerd in een picknickmand. Daarna werd het publiek van akte naar akte door het park gevoerd. Aan de enthousiaste reacties was te merken het geheel in goede aarde was gevallen. Een aanrader om in 2018 iets gelijkwaardig in Fryslân te organiseren.

Het was al laat toen de terugtocht naar het hotel kon worden ingezet. Velen bleven de terugweg nog even steken op een terras om de dag, onder het genot van een goed glas, nog even na te beschouwen.

Replica van de walvisvaarder San Juan

Het See Factory of the Basques.

Zondag 26 juni

Na het ontbijt bracht de bus de groep naar Puerto Deportivo de Pasajes in Embarcadero de Trintxerpe. Van daaruit werd met twee bootjes de overtocht gemaakt naar Albaola waar een bezoek werd gebracht aan het DSS2016EU project The Seefactory of the Basques. Hier kon een historisch boot in aanbouw worden bewonderd, een replica van de walvisvaarder San Juan.

Daar werden ook de historisch banden tussen Baskenland en Nederland duidelijk. Aan het project nemen ook Nederlanders deel die hun vakmanschap en maritieme kennis komen inbrengen. De werf biedt een innovatieve omgeving waar nautisch vakmanschap en technologie wordt teruggewonnen en tentoongesteld en kenmerkt zich door zijn dynamiek en diversiteit aan activiteiten. Het is een belangrijke publiektrekker.

In het bijbehorend museum wordt de historische walvisvaart uitgebeeld. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het schip in 2016 vaarklaar zou zijn geweest. Dat is echter niet gelukt, wat als voordeel heeft dat bezoekers het schip in aanbouw van dichtbij te kunnen bewonderen. Het bezoek leidde tot enthousiaste reacties en bracht enkele op het idee om in het kader van CH2018 een vergelijkbaar project in Fryslân te starten.

Op de terugvaart werd nog even een rondje gemaakt over de Golf van Biskaje en kon genoten worden van een prachtig uitzicht op de kust. Terug op de kade werd de reis vervolgt richting Hondarribia.

De evaluatie.

In restaurant Abarka, gevestigd in een traditionele Baskische boerderij, stond een lekkere lunch klaar. Op het terras kon op traditionele wijze een glas cider worden getapt, wat tot gemakkelijke taferelen leidde.

In het restaurant werd door Tjeerd van Bakkum kort ingegaan op het idee om in 2018 als CDF in het kader van CH2018 een aantal inkomende handelsmissies te organiseren. Met enkele leden van de CDF en de provincie wordt dit idee nu verder uitgewerkt. Aan tafel kregen de deelnemers een evaluatieformulier uitgereikt met daarop drie vragen over opgedane ervaringen in San Sébastian en de leerpunten voor CH2018. Na een korte uitleg van Oeds Bijsma werden, al genietend van de lunch, onderling de ervaringen besproken en de formulieren ingevuld.

DOWNLOAD

Download overzicht uitkomsten

Na de lunch bracht de bus het gezelschap naar San Sébastian Airport. In de bus nam Anne Jan Zwart het woord om kort terug te kijken op de afgelopen drie dagen en alle betrokken bij de organisatie van de studiereis te bedanken voor hun inzet voor het welslagen daarvan. Een reis die veel informatie heeft opgeleverd en ieder geval duidelijk heeft gemaakt dat de Basken op het punt van gastheerschap nog wel het nodige van de Friezen kunnen leren.

Maar ook een reis die de onderlinge band tussen de leden en hun partners verder heeft verstevigd. Daarna stond de voorzitter kort stil bij het aanstaande vertrek van John Jorritsma als Commissaris van de Koning en beschermheer van de CDF. Hij bedankte hem voor zijn inzet voor en betrokkenheid bij de club, wenste hem veel succes als burgemeester van Eindhoven en overhandigde hem een mooie sculptuur. Op het vliegveld werd afscheid genomen van Ramon en zijn vrouw Johanna die het gezelschap in San Sébastian hebben ondersteund.

Na enige vertraging kon het vliegtuig opstijgen voor de vlucht terug naar Groningen Airport Eelde. In het gangpad werd nog lang nagepraat over de opgedane ervaringen en werden al ideeën en plannen uitgewisseld voor CH2018 en de rol van de CDF daarbij. Natuurlijk kwam ook Douwe Faber via de boordradio nog aan het woord om de einduitslag bekend te maken van diegene die volgens hem en zijn geheime commissie de meeste punten had verdiend. Die gingen deze reis naar John Jorritsma en zijn vrouw.

In de aankomsthal op GAE werd nog een groepsfoto gemaakt, waarna de deelnemers afscheid van elkaar namen en per auto de thuisreis naar Fryslân aanvaardden.

Leeuwarden, augustus 2016.